

Gaten in de mantel

Jezus was net geboren. Blijdschap overal. Maria had gehoord dat de wijzen op kraamvisite zouden komen. "Je trekt toch wel je mooiste mantel aan?", vroeg zij op een behoorlijk dwingende toon. "Da`s goed", sprak Jozef. Hij haalde uit hun reiskoffer een mooie geweven mantel en deed die om. Maria's gezicht trok wit weg toen ze zag dat er gaten in de mantel zaten. Eerst dacht ze dat Jozef ergens aan een stekelstruik was blijven hangen, maar de kokertjes op de stof verraadden het werk van de vernielers: de klerenmot.

Ook al ben je een groot natuurliefhebber, meestal ben je niet zo blij als je motten in je klerenkast of opbergkamer tegenkomt. Zie je ze regelmatig, dan weet je zeker dat ze jouw huis als leefplaats hebben uitverkoren. Waarschijnlijk heb je de besmetting zelf binnengehaald, want in de vrije natuur kan de klerenmot niet leven. Met stoffen is hij vanuit het warmere zuiden in onze streken terecht gekomen. Toen we in de 18de eeuw onze huizen meer met kachels gingen verwarmen, werd het voor deze mot ook mogelijk om hier te overleven.

Feestelijke klerenmot (foto o.leillinger@web.de)

Het is een kleine nachtvlinder van ongeveer 8 millimeter die op zoek gaat naar wol, bont, tapijt en vilt. Synthetische stoffen en katoen zijn niet zo in trek. De rondvliegende klerenmotten leven maar ongeveer drie weken. Ze zijn alleen bezig met de voortplanting en kunnen geen gat in kleren knagen. Toen ik jong was stond in het jeugdblad Taptoe de strip "Mikkie de Mot". Deze mot kon in een paar seconden een heel stuk stof opeten. Door deze grappige, maar valse voorlichting heb ik jaren gedacht dat volwassen motten de echte boosdoeners waren. Ondertussen weet ik dat het de jonge rupsjes zijn die er een vreetfestijn van maken.

Als een mannetje en vrouwtje gepaard hebben, maakt het vrouwtje 50 tot 100 eitjes. Die legt ze verspreid over de hele kleding. Dat is ook de reden dat je meerdere gaten in de stof krijgt.

De witte rupsjes met hun goudbruine kop zie je meestal niet vrij rondkruipen. Zij maken van spinseldraden een kokertje waarin ze lekker verstopt stiekem van jouw kleren genieten. Als ze een stukje hebben afgegraasd, schuiven ze weer verder en maken het omhulsel gewoon wat langer. Daardoor kan de woning van de rups wel een paar centimeter lang zijn. In de zomer duurt de ontwikkeling van ei tot het moment van verpoppen ongeveer vier maanden. De poppen komen na een paar weken uit en een nieuwe generatie is geboren. Ook al zijn de motten uitgevlogen, de spinselgangetjes

verraden de plek waar de gaten zitten. Met lokdoosjes kun je uitvinden of je deze dieren in huis hebt. De doosjes verspreiden seksgeurstoffen van de vrouwelijke vlinder; de mannetjes gaan daar natuurlijk op af en blijven in de val aan de plakstrip kleven. Je vangt daarmee de mannen weg, maar de bevruchte vrouwtjes gaan meteen weer eierlegend aan de slag.

De volwassen klerenmotten misstaan niet tijdens het kerstfeest. Ze hebben prachtig blinkende voorvleugels met veel kleine goud- en geelkleurige schubjes. Op hun kop zit een gouden bosje met haren. Misschien wilt u een mottenplaag voorkomen door de versierde kerstboom wat verder aan te kleden met mottenballen. De motten overleven de kamfer inderdaad niet, maar vanwege de negatieve milieu- en gezondheidseffecten voor de mens zijn deze traditionele ballen verboden.

Door de mantel van Jozef goed te luchten en op 60 graden te wassen, en door de knaaggaatjes ouderwets te stoppen, is er een grote kans dat het gelukkige stel er toch op tijd feestelijk uitziet om de herders en andere gasten koninklijk te ontvangen.

Rob Vereijken
december 2019